

జన జన శ్రమిణ్ణు...

మాధవ పెద్ది పుణ్య లీలా ప్రసాద్

■ ■ ■ "ఇందీయా ఈజ్ మై కంటి...
 ఆల్ ఇండియన్స్ ఆర్ మై బ్రదర్స్ అండ్
 సిస్టర్స్...
 ఐ లవ్ మై కంటి...
 వనక స్కూల్లోంచి ప్లెడ్ చినబడుతోంది.
 మూడేళ్ళ గౌంట్ చెవులో బెట్టి వింటూ, ఆవే
 వలె వేస్తున్నాడు.
 "ఇందీయా ఈజ్ మై కంటి...
 ఆల్ ఇండియన్స్ ఆర్ మై బ్రదర్స్ అండ్ సిస్టర్స్...
 ఐ లో మై కంటి...
 కిలకీలా నవ్వింది కోమలి.
 ఆ తలోకే కన్నీళ్ళొచ్చాయామెకి
 కొడుకుని గట్టిగా ఇంకా గట్టిగా హృదయానికి
 హత్తుకుంది.
 అట్లాగే ఎ లో సేపు వుండిపోయింది.
 "అమ్మా..." అల్పపుల్లూడి కళ్ళు పెద్దవి
 తేసి మాస్టూ "ఎందుకేలు తున్నావు..." అన్నాడు
 గౌరవ
 "ఎ ఏడవకూడదా?"
 "ఇవారి పందగ్గదా... పందగ్గనాలు ఏలవ
 గూలు..."
 ఆవును పందగ్గే... ఇంకా పందగ్గ జనవరి
 ఇంక వేయారు... పందగ్గ! దేశానికంతా పందగ్గే...
 కానీ... కానీ... తమకు మాత్రం...
 కన్నీళ్ళు గౌంట్ తలని తడపుతున్నా...
 కొడుకు కోసం నవ్వింది కోమలి!

* * *
 "అమ్మా... నాన్నగారె దుకు పోయారు?"
 తలదువ్వుతున్న తల్లిని అడిగాడు గౌంట్
 ఇప్పుడు అతిడికి ఏదేళ్ళు
 జబ్బు చేసింది బాబూ"
 "వెద్యం చేయించలేమా?"
 "చే బందాము..."
 "మరి...?"
 "ఆ జబ్బు మందులకి లొంగలేదు. ఇంకా
 పెద్దవైద్యం అమెరికాలో వు దన్నారు ఒక్క డికి
 వెళ్ళాలంటే చాలా డబ్బువాలి. అయినా వళ్ళా
 మనే తయారవుతు దేంకలోనే..."
 కన్నీళ్ళు అగలేదు కోమలికి గౌంట్ పె
 డ్దేరు
 "అమ్మా... నుక్కోడవద్దు..." కన్నీళ్ళు తుడి
 తాడు గౌరవ కొంతసేపయ్యాక "అమ్మా...
 మనదేశం చిన్నదా-పెద్దదా?" అడిగాడు
 "పెద్దదే బాబూ"
 మరి పెద్దవైద్యం అమెరికాలోనే ఎందుకుంది?
 మనదేశంలో లేదెందుకని?"
 కాసేపాలోంచి ది కోమలి
 "ఆ దేశం వాటిల్లో అభివృద్ధిని సాధించింది
 బాబూ"
 "మనదేశం ఎదకు సాధించలేదు?"
 "సాధిస్తుంది బాబూ... నీలాంటి వాళ్ళుంటే
 తప్పక సాధిస్తుంది నేటిబాలలే రేపటి పౌరులు"

"అమ్మా... నేను బాగా చదవుతుని డాక్టర్
 ర్నవుతానమ్మా... డాక్టర్నయ్యా... పెద్ద పెద్ద
 వైద్యాలన్నీ మనదేశంలోనే జరిగేటట్లు చూస్తాను
 నాన్నలాగా ఎవ్వరూ పోకుండా చూసాను"
 "వారెడి... నా గౌంట్... నువ్వేరా భరత
 మాతకి మద్దబిడ్డవి..."
 ముద్దులతో సెంపేసింది కొడుకుని కోమలి
 * * *
 "నాన్నా గౌంట్ ఇంక పడుకోరా పన్నెం
 డయింది..." తల్లి అంది
 ఏదనతరగత పబ్లిక్ పరీక్షకి చదువుతున్నాడు
 కొడకు
 "పడుకుంటున్నానమ్మా... ఇదిగో ఆయి
 పోయింది..." అంటూ లేచాడు
 "అమ్మా... నన్ను నాలుగింటికి లేపాలి" పడు
 కోబోతూ అన్నాడు అన్నాడే గాని తల్లి లేప
 కుండానే లేచాడు మళ్ళీ పుస్తకాలు ముందేసు
 కున్నాడు.
 అప్పటికే తల్లిలేని వాకిట్లో ముగ్గువేసోడి
 "అమ్మా... అడగకం మర్చిపోయాను, పరీక్ష
 ఫీజు ఎట్లా కట్టానమ్మా... ఈవల ఊరిం రాలే
 దన్నావుగా..."
 కోమలి ప్రైవరీ స్కూల్లో డీవరుగా పని
 చేసోడి.
 "తరువాత చెప్తాలే... ఇప్పుడెం దుక్క?"
 "దేన్నోందే"
 "నా మంకలూత్రాలు అమ్మేశాను"
 "అమ్మా"
 "ఆవునిరా... మీనాన్న లేనప్పుడు నాక వెండు
 కరా పెట్టో పూరికే వున్నాయి అమ్మేశాను"
 "అమ్మా..." అర్థంకాని ఆవేదనతో తల్లిని
 తొగిలించుకున్నాడు గౌంట్
 కొడుకు తల నిమరుతూ వుండిపోయిందాతల్లి!
 * * *
 "అమ్మా... నన్నా కీర్త్యం చు... ఇదంతా నీ

అమ్మా నువ్వు రాత్రింబవళ్ళు పని చేసి అలసి
 పోతున్నావ్. అందుకే నీ ఆరోగ్యం పాడవుతోంది.
 నువ్వు సరిగ్గా భోజనంకూడా చెయ్యడంలేదెందుకమ్మా?
 నిన్నెంత బాధ పెడుతున్నానో నేను! చదువు మానేసి....

గౌండ్ తల్లిళ్ళకి నమస్కారం చేశాడు.
 డాక్టర్ డియేట్ ఫస్టు క్లాస్ లో పాసయ్యాడు.
 గౌండ్

"అమ్మా..." ఆగిపోయాడు గౌండ్.
 "ఎంతా అమ్మదగ్గర నండేహమెందుకు.
 అడగు"

"నేను మెడికల్ కోర్సింట్ క్లాస్ లోకి అప్లైడ్
 అవ్వాలనుకుంటున్నాను... గుంటూరులో రవి కాలేజీలో"

"అట్లాగే"

"కానీ అమ్మా దానికి దబ్బు చాలా అవుతుంది
 దేమోనమ్మా"
 "చూద్దాం గౌండ్... భగవంతుడేదో మార్గం
 చూపించకపోడు"

"అమ్మా"

"నువ్వు బాధపడకరా, నేంకోర్సి ట్యూషన్లు
 దేప్పాలసి కుంటున్నాను డ్రైరింగ్ కాలేజీలో
 ఎట్లాగూ బస్టోంది గిడివేట్ పాపులర్ కోర్సి
 గౌండ్ అవ్వే కుట్టి ఇస్తానమ్మా. కొత్తరకాల
 స్ట్రీటు వెయ్యడం ఈమధ్యనే నేర్చుకున్నాను.
 అది మరం వుపయోగం చూకోవచ్చు"

"అమ్మా బాధగా పిల్చాడు.

"నువ్వు మెడిసిన్ దదివాలిరా అందుకోసం
 నేనేమైనా చేసాను నవ్వు నుగతుకవీ పట్టి చుకో
 వద్దు కష్టపడి చదువు అంటే"

ఎం మాట్లాడలేంపోయాడు గౌండ్
 కన్నీడు తుడిచింది తల్లి

* * *

"అమ్మా... నాకు స్కాలర్ షిప్ వచ్చింది"
 గౌండ్ ను తోడుగా వచ్చాడు.

తల్లి పుకుకోసి వుంది

"అమ్మా..." అంటే కే కన్నీళ్ళు.

"అమ్మా నువ్వు రాత్రింబవళ్ళు పనిచేసి...
 ఆలసి పోతున్నావు అందుకే నీ జిరోస్టం
 పొడవుతోంది నువ్వు సరిగ్గా భోజనం కూడా
 చేగడం లేదకదమ్మా-నిక్కెంత బాధపెడు
 తున్నానో నేను కదిమ్మా; అమ్మా నాకీమధ్య
 ఎప్పుడూ అగిసిస్తాం. పోనీ... ఈ చదువు
 మానేసి నిదన్నా పుట్టోగం చేసుకుంటే... ?"

"గౌండ్... గట్టిగా అది కానీ గౌండు
 సిరసుంగానే పలికింది "అమాట మళ్ళీ అడద్దరా"
 అంది.

"ఈ మూతం జ్వరానికే డీలా పడిపోతానీ.
 ఇంకో మూదేళ్ళు కళ్ళు మూసుకుంటే నువ్వు
 తాకిరువవుతావు ఇంక నాకంతా విశ్రాంతి"
 అంటూ నవ్వింది.

స్కాలర్ షిప్ కూడా వచ్చిందిగా... ఇంక
 కొంత వరకూ నయమే మనకు"

కొడుకుని ఓదార్చింది గౌరవ మాట్లాడలేదు
 "అడుగో ఆ డబ్బాలో ప చిదార కొంచెం
 నువ్వు నోట్లో వేసుకో... నా నోట్లో కూడా
 కొంచెం వెయ్యి" మళ్ళీ నవ్వింది ఆశ్చర్యంగా!

* * *

వైనలియర్ అయిపోవచ్చింది గౌరవకి.

కోమలి శరీరం బాగా బంధించుకుంది తం
 తెల్లబడిపోయి చాలా పెద్దదానిలాగా వుంది.

"రా... ఆల్సనా బయటే నిలబడిపోయావేం
 అమ్మని పరివయం చేస్తాను లోపలి

మెట్లగా అడుగులేస్తూ వచ్చిందో యి.

"అమ్మ... ఈ అమ్మాయి ఆల్సన-నేను చివ్రాం
 టానే క్లాసులో మా ఇద్దరికీ కాంపి. డేక్షను
 ఎక్కువ...."

"రామ్మా-రా-కూచో..." అంది కోమలి
 ప్రేమగా అల్సనకి కళ్లు చెదిరే అందం!

కళ్లు రిప్పుకోలేవి అందం!

అడవారికే మోహం కలిగిస్తుంటే-ఇక గౌరవ
 లాంటి యువకుల గురించి ఆలోచించక్కర్లేదు!

"అమ్మా నువ్వేమన కోనంటే ఒక్క విషయం
 చెప్పానమ్మా..." ఆ అమ్మాయి వెళ్ళాక-తల్లి
 ఒడిలో చేతులు వేసు అడిగాడు కొడుకు.

మాట్లాడకుండానే సాలోచనగా కొడుకువైపు
 చూసింది కోమలి.

"అల్సననే నేను పెళ్ళిచేసుకోవాలనుకుంటున్నా
 నమ్మా..."

ఏమీ మాట్లాడలేదామె

"ఆ అమ్మాయి ఎంతోమంచిది మంచి ఆదర్శం
 లున్నాయి. మేమిద్దరం కలిస్తే..."

"ఆ అమ్మాయి భాగ్యవంతుల నిల్లకదూ
 గౌరవ్-"

"అవునమ్మా-అయితే ఏం చాలా సామా
 న్యంగా వుంటుంది నా ఆశయాలూ - ఆదర్శాలూ

నెరవేగాలంటే డబ్బువసరం ఎంతో వుందమ్మా..."

"గౌరవ్... డబ్బువసరం ఎంతో వున్నా...
 అది... అది... మనసొమ్ము... కాదు..."

బాధగా అంది కోమలి

"మేమిద్దరం ఒకటయితే-ఇంక తన-పర-
 తేడా ఏముందమ్మా?..."

"గౌరవ్... నువ్వు - నువ్వు - మారిపోతు
 న్నావా?... తనలో తన గొణుక్కుంది కోమలి

"ఈ-అనమ్మా... ఇదరమూ డాక్టర్లం...
 ఇద్దరం కలిసి ప్రాక్టీసు పెట్టి- స్వంత నర్సింగ్

హోమ్ స్టారుచేసి- బీదలకె దరికొ వుచితంగా
 వైద్యం చేస్తా-ఇకా. ఇకా స్వేచ్ఛలైజ్ చేసి-

ఇద్దరిం రెండు లైన్లలో రిసర్చిచేసి...ఆసలా
 భయంకరమైన అబ్బులనేది కాకుండా- మ దులు

కని పెట్టి-వాటిని ఆరికడతాం... మా ఆశయాలు
 తీర్చిదిద్దుకోడానికి డబ్బు ఒక అవరోధం కాకూడ

దమ్మా... నవ్వింది కళ్లుపడి ఇంతిరకూ తిను
 కొచ్చావు ఇకా పైకి నళ్ళడానికి ఆహ్వానితుడే

నాకు మార్గం చూపుతుంటే... నువ్వు కాదన
 కిమ్మా...! ఇదీ ఒక అనకాశమే-ఇదీ ఒక

అదృష్టమే... అదృష్టదేవత లులుపు తిట్టినప్పడే-
 లులుపు తెరిచి లోపలికి ఆహ్వానించాలి-చాలదమ్మ

కుంటే మళ్ళీ రాకపోవచ్చు. కానీ... ఒక్కటి
 మాత్రం నిజమమ్మా... నవ్వు చద్దంటే నేను ఏదీ

చెప్పాను-చెయ్యలేను. ఆ తరువాత నీ ఇష్టం...!"

ఏమీ మాట్లాడలేదు కోమలి. ఆమె ద్వైవేది
 భావంలో వుంది.

* * *

అక్షల కళ్ళుమిసామంటూ వచ్చాడు-అల్సన
 తండ్రి- మృదువుగానే వద్దంది కోమలి

"మాడమ్మా-కట్ట మెటూ వద్దన్నారూ-నీనం
 కానుకలన్నా..."

"అన్నగారూ... ఏమీ తెలివేముంది? పేను

టీచర్

"వినేకళ్ళకు ఏ మాత్రం ఉత్సాహం, అభి
 దువి లేకపోయినా వదంకుండా వినపించే కాళ్ళు
 నేమంటారు." అడిగాడు రవిని మాస్టారు.

"టీచర్..." అన్నాడు వినక బెచి
 విద్యార్థి.

-బి. వి. ఎన్. బాబు తెనాలి)

పూర్వకంగా కనిపించిన కొడుక్కి మీరు వం
 గడతానంటే నాకు బాధగా వుంటుంది..."

మరిం మాట్లాడలేదాయన.

కానీ-లోలోపం ఆశ్చర్యమేకాదు, ఆనందం
 కూడా కలిగి దాయనకి. అందమూ - చదువూ-

సంస్కారం వున్న అల్లుడు అసలు అగ్రంటూ
 లేకుండా అక్షచడమంటే సామాన్యమా మరి!

అల్సనాదొక గర్భ కారణం!

పెళ్ళి చదువయ్యాక చేద్దామంది కోమలి

దానికి అల్సన-గౌరవ్ ఇద్దరూ వ్యతిరేకించాడు
 ముందు పెళ్ళయితే-తను చదువు హాస్పిటల్స్-

పూర్తయ్యేలోప- తను ప్రాక్టీసు - నర్సింగ్
 హోములు గురించి-చర్చించుకుని-ఒక నిర్ణయ

నికి వచ్చి-అన్ని ఎలాటూ చేసుకోవచ్చు-
 చదువు పూర్తవగానే-ప్రాక్టీసు మొదలు పెట్ట

వచ్చనీ-అన్నారు

ఎమనలేపోయింది కోమలి

పెళ్ళి జరిగిపోయింది.

గౌరవ్కి ఎంతో సామాన్యంగా కనబడిన
 అల్సన పెళ్ళయ్యాక-అత్తవారిలోకి వచ్చి-ఒకే

ఒక రోజు వుండి వెళ్ళిపోయింది-మరి వుండలేక!
 పైకి ఒక సామాన్యమైన కారణం చెప్పామె

తల్లిదండ్రులు-చదువయిపోయాక పిల్ల కాపురానికి
 వస్తుందిసి!

దేనికి ఏమీ అనలేదు కోమలి.

ఇప్పుడు కొడుకు ఎక్కువకాలం అత్తగారింట్లోకి
 గడపుతుంటే గూడా-ఏమునలేదు!

* * *

పూర్తిగా డస్సిపోయింది కోమలి శరీరం.
 ఆరోగ్యమూ అంతంత మాత్రంగానే వుంది!

కొడుకు ఇంట్లోని రోజున-అన్నం వండు
 కోడానికి కూడా ఓపికలేక-మంచీసిళ్ళు తాగి వుండి

పోతోంది

జీన్స్ ప్యాంటు

భ్రదంటూ...
 "జీన్స్ ప్యాంటు" తీస్తూవున్నాని
 చేసుకున్నావు??..."

చిరభర్తులప్పుడుంటి...
 స్టాన్
 ఇద్దరమూ వాడుకోవచ్చు!!..."

అరోజున-తెల్లవారగానే ఇంటిముందు కాలి గిడి కొడుకు-కొడలు కంకలలాడుతూ కాదు డిగాడు ఎన్నాళ్ల అవ్వాలి అత్తగారి దికి దిప్పింది అల్పన

"అంటే..." అంటూ కోమలిని కౌగిలించు కుంది అరోజు వంట పూర్తిగా తనే చేసింది- అల్పన. అత్తగార్ని వంటిల్లోకి రానియలేదు కోమలిని కొడుకుతో కలుపు దెవ్వు కూర్చో ముంది!

కోమలి సంతోషానికి మెరలేదు! కొడుకూ కోడలూ తన కళ్లెదురుగా తిరుగుతుంటే-తన అదృష్టానికి పొంగిపోయింది!

అరోజు కొడుకునీ- కోడల్నీ గుడికి తీసికెళ్ళి పూజ చేయించుకొచ్చింది పొడున.

సాయంత్రం కొడుకూ-కోడలూ ఆమెని సినీ మాకి తీసికెళ్లారు

అందరిలో అన్నం సహించలేదు కోమలికి.

వెళ్ళు అమ్మాయి-
వక్కలేసింది అల్పన-నేనెట్లో కూచున్నారు నుగ్గురు! అప్పుడు-నేనెట్లో వాళ్ళు-నేమ్మడి నెమ్మడిగా అసలు విషయం!

వీని సీతగారిపోయింది కోమలి

వాళ్ళకి అమెరికాలో స్కూలర్షిప్ వచ్చిందిట!

వీసా రాగానే వెళ్ళారట!

ఇద్దరికీ రావడం లక్ష్మీ అన్నాడు!

అందుకూ ఒకేచోట రావడం ఇంకా అదృష్ట మన్నాడు! అది పూరితగానే వచ్చేస్తామన్నాడు!

అక్కడే వుండే చూపా లేవన్నాడు!

అక్కడభిక్షుదేవుతో చూసి-అక్కడ అవే అభిగృహ్ణన తీసుకువసామన్నాడు!

ఇది వదులుకొనడం తెలివితక్కువ అన్నాడు!

కాళ్ళ నాన్నగారు అన్నీ ఏర్పాట్లూ చేస్తానన్నాడు!

సున్నేమీ బాధపడాల్సింద లేదన్నాడు! ఇప్పు

దె తో మంది వెళ్ళాకే వున్నారన్నాడు! ఇప్పుడమె రికా వక్కలమ దే హక్కువారేకడం లాడిదే నన్నాడు!

గొండే రెండెళ్లన్నాడు! తొందెళ్లనే వచ్చేస్తా మన్నాడు!

ఇంకా-అదన్నాడు-ఇదన్నాడు!

తనని కాదనవద్దన్నాడు!

ఎదన్నా-ఎదున్నా-కోమలికి ఒక్కచేతెలుసు!

అది-అది...అదే. తన కొడుకు తనకి మార మవుతున్నాడట!

జననికీ మారమవుతున్నాడట!

జన్మభూమికి మారమవుతున్నాడ !!

* * *

"అల్పనా కాస్పర్ ఇన్ స్టిట్యూట్"

తెల్లవారితే, పాఠశాలలో తప్పింది!

అల్పనకి-గౌరవకీ పూజిరి తిరగనంత పని!

అలంకరణలూ- ఏర్పాట్లతో తప్పి పు వు తున్నాడు-అమెరికాలో!

రెండు దేతులా పుష్కలంగా డబ్బు సంపా దించారు-ఇద్దరూ!

ఏళ్లు ఎట్లాగిది పోతున్నాయో గమనమీ లేదు-ఇద్దరికీ!

పిల్లల్నిగూ అమెరికాలోనే పుట్టారు!

అల్పనకి తల్లి తండ్రీ-వచ్చిపోతూనే వున్నాడు

వీళ్ళకి మాతం ఇండియా వట్టే ప్రసక్తేలేదు! దర్శి ఇండియాలో ఏముందంటాడ-అల్పన!

కరువు-దరి దీ-ఏడుపూ-అంటేట! ఇక్కడో

డిబ్బు - భోగాలు - డివిలూ - కాస్పెట్లూ -

ప్రీటీలూ-వీడియోలు-వాషింగ్ మెషీన్లు-లేవేమిటి

వదేళ్ల అమిల్-అరేళ్ల అనితి తిల్లడి దగ్గరే

కొచ్చారు!

గౌరవ-ఇక్కడేవున్న అందరికీ అందామో

తిదోనని మరోసారి రిస్క్ టెక్ చేసుకుంటున్నాడు.

"నాన్నా-ఈ గొతువేరా..."

ఒకేవేషే చేశారు

"ఎమ్మీటా మీ గోల..." విసుగ్గా అనబోయి

అగి పోయాడు

"ఇండియా ఈజ్ మై కంటీ-

అలిండిన్స్ అల్ మై బెదస్ అండ్ సిస్టర్స్

బలో మై కంటీ..."

వంటనే నవ్విగా...అ గొంతు...అగొంతు

...అనవ్వేది...అమ్మా!

తన చిన్నప్పుడు పక్కంటి వాళ్ళు డిప్ చేశా

రిది-మ్మకి అది వాళ్ళచ్చారు...కాదు కొను

క్కుంది.

"అమ్మా..."

అప్రయత్నంగా అన్నాడు!

ఫోన్ మోగింది.

ట్రంకాల్ ఇండియానించి.

మామగారు-

"హా! గౌరవ...మీ అమ్మకి సీరియస్ గా

వుంది...వుండు కలగారువదసు... ఇక్కడ

కాకర్లు డ్రీట్ చేస్తున్నారు...కానీ...కాకర్లు

అభి పాయం...అమెరికా తీసికెళ్తే...హోప్

వుందిచ్చుట-కానీ... ఇండియానికీ వచ్చే ని

స్టిలో వుండి-కామ...నువ్వురానక్కర్లేవు...

నేనే- ఎట్లాగో-పంపించి ఏర్పాట్లు చేస్తాను...తి

...అ...అ...నీకు కేబుల్ ఇస్తారు...తొంద

ర్లాకే ఏర్పాట్లు చేస్తాను...నువ్వేం కలగారు

పొద్దు... వుంటుందిలే అనుకో...అమ్మకదా...

నేను చూస్తానగా... మేనేజ్ ఇస్తాను... అమ్మాయి... పిల్లలూ వావున్నారా..."

కాల్ కిల్!

"వచ్చినాన్నా...ఈ గొంతు ఏదేకదూ..."

మళ్ళీ పిల్లలు!

మళ్ళీ లేవ...

"ఇండియా ఈజ్ మై కంటీ... అలిండిన్స్ అల్ మై బెదస్ అండ్ సిస్టర్స్ . బ...లో...మై...కంటీ..."

యామ్ బ లమెన్ మై కంటీ..."

* * *

తెల్లవారించి మరో రోజు-

కేబుల్ వచ్చి ది మామగార్నించి-

"మదర్ ఎక్స్ ప్రెషన్స్..."

"అమ్మా..."

పెద్దగా కేక పెట్టడానికి కూడా గొంతు పెగ

లేదు గౌరవకి!

*

